

SKIPTVET KOMMUNE

KOMMUNAL MÅLSETTING FOR HJORTEVILTFORVALTNING

I SKIPTVET KOMMUNE 2024–2029

Vedtatt: dd.mm.åååå

INNHold

Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Skiptvet	4
Overordnede kommunale mål	4
Roller og ansvar i hjorteviltforvaltningen.....	5
Definisjoner	5
Mål for forvaltning av elg	6
Status	6
Overordnede mål for elgforvaltningen	6
Konkrete mål for elgforvaltningen	6
Virkemidler for måloppnåelse.....	7
Bestandsplanbasert forvaltning	7
Krav til bestandsplanområdet og planen.	7
Nedklassifisering av dyr.....	8
Vesentlige avvik	8
Vald utenfor bestandsplanområde	9
Registreringsrutiner	10
Kontrollrutiner	10
jakttid	10
Samarbeid	10
Mål for forvaltning av rådyr	11
Status	11
Overordnede mål for rådyrforvaltningen	11
Konkrete mål for rådyrforvaltningen	11
Grunneierbasert forvaltning	11
Mål for forvaltning av hjort.....	12
Status	12
Overordnede mål for hjorteforvaltningen	12
Konkrete mål for hjorteforvaltningen	12
Virkemiddel for å oppnå målsetting.....	12
Tellende areal for elg, rådyr og hjort	13
Grunnlag for tellende areal	13
Minsteareal	13
Felling av skadegjørende hjortevilt	14
Kassering av dyr	14
Ettersøk	14

Ettersøk i kommunal regi	14
Kunstig lys på ettersøk	15
Vedlegg: Frister:	16

KOMMUNALE MÅL FOR HJORTEVILTFORVALTNINGEN I SKIPTVET

Den kommunale forvaltningen av hjortevilt baserer seg på en tilnærming til felles målsetting for alle kommuner i Østfold, via samarbeidsorgan for den kommunale hjorteviltforvaltningen i Østfold.

Den kommunale målsettingen vedtas for perioden 2024–2029.

OVERORDNETE KOMMUNALE MÅL

Skiptvet skal ha en forvaltning av hjortevilt som ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og artsmangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Den kommunale hjorteviltforvaltningen skal være tydelig og forutsigbar på roller og ansvar.

Jakt i Skiptvet skal foregå innenfor rammene av gjeldende lovverk og utøvelsen skal gjennomføres i henhold til viltlovens § 19 (human jakt). Jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker, husdyr og ikke forårsaker skade på eiendom.

ROLLER OG ANSVAR I HJORTEVILTFORVALTNINGEN

Kommunen: Etablerer overordnede mål for utviklingen av hjorteviltbestandene. Ivaretar andre interesser (jordbruk, skogbruk, påkjørsler, naturmangfold, offentlige interesser osv.). Fastsetter minsteareal, godkjenner vald og bestandsplanområder, tildeler fellingskvote og behandler skadefellingssøknader.

Grunneier: Enerett til jakt på sine arealer. Samarbeider om hjorteviltforvaltningen gjennom vald og bestandsplanområder, samt organiserer jakten gjennom jaktfelt. Utarbeider bestandsplaner som er i tråd med kommunale målsettinger.

DEFINISJONER

Jaktrettshaver: Retten til å jakte på egen eiendom tilhører grunneier hvis ikke annet er bestemt, jf. viltloven §27.

Minsteareal Begrepet har to rettsvirkninger:

1. Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettshaverne har krav på.
2. Arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.

Minsteareal fastsettes av kommunen gjennom lokal forskrift for elg, hjort og rådyr

Tellende areal: Tellende areal er det arealet som legges til grunn ved tildeling av fellingstillatelser. For rådyr, elg og hjort skal hovedsakelig arealer av produktiv og uproduktiv skog og arealer av myr under skoggrensa regnes med.

Vald: Det geografiske området som er offentlig godkjent for jakt på en eller flere hjorteviltarter, og som får tildelt fellingstillatelse fra kommunen. Vald er den enheten som rapporterer fellingsresultater til det offentlige.

Jaktfelt: Dersom et vald deles opp av jaktrettshaverne, for eksempel slik at flere jaktlag får tildelt hvert sitt jaktområde, kalles disse jaktfelt. Jaktfeltet er den geografiske enheten som rapportering av sett elg/sett hjort gjelder for.

Bestandsplanområde to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide en bestandsplan for arten.

Bestandsplan En flerårig, maksimalt femårig, plan som beskriver den årlige avskytingen av en hjorteviltart fordelt på kjønn og alder.

MÅL FOR FORVALTNING AV ELG

STATUS

Elgbestanden i Skiptvet kommune følger en nedadgående trend for elgbestanden generelt, der produktivitet og kvalitet er synkende, med både lavere kalveproduksjon og slaktevekter.

De siste 7 årene fra 2017 tom 2023 er det felt mellom 17 og 36 elg årlig. Fra 2017 – 2022 ble det skutt i snitt 33 elg, så den største endringen er siste året. Målsetningene skal gjelde i gode og dårlige tider, men preges av dagens situasjon.

OVERORDNETE MÅL FOR ELGFORVALTNINGEN

- Skiptvet kommune har mål om en stabil elgbestand.
- Skiptvet kommune har mål om en høyproduktiv elgstamme som produserer et stort høstningsverdig overskudd, til avkastning for grunneier, jaktinteresser og som matressurser.
- Bestanden skal ikke økes fra 2023 nivå før kondisjon- og produksjonsparametere er vesentlig økt.
- Elgbestanden i Skiptvet skal være i minst mulig konflikt med jordbruk, skogbruk og trafikk.
- Skiptvet kommune ønsker økt kunnskap om ulvens påvirkning på elgbestanden i kommunen, for å fatte forvaltningsgrep som tar høyde for predasjon.
- Skiptvet kommune skal øke kunnskapen om klimaendringers påvirkning på elgbestanden.
- Skiptvet kommune skal bidra til en felles forvaltning i elgens leveområde.

KONKRETE MÅL FOR ELGFORVALTNINGEN

	Gjennomsnitt 2019-2023	Kortsiktige mål	Virkemiddel
Sett kalv per ku	0,64	0,70	Øke alderen. Høy andel unge dyr i avskytingen
Slaktevekt kalv	69 kg	Stoppe nedgangen	Høy andel kalv og småindivider i avskytingen
Slaktevekt ungdyr (kjønn samlet)	135 kg	Stoppe nedgangen	Redusere beitetrykk vinterstid. Høy avskyting av kalv og små dyr.
Ku/okse	2,9	<2,0	50 % kjønnsfordeling i avskytingen på alle kategorier
Like forvaltningsgrep			Minsteareal. Stimulerer til samarbeid
Beiteuttak furu	9,9 % (2022)	<35% Opprettholde	Beitetakst, samt tilstrekkelig uttak
Beiteuttak ROS	17,9 % (2022)	<65% Opprettholde	Beitetakst, samt tilstrekkelig uttak
Konflikt med landbruk	Varierende	Holdes lav	Veiledning om skadeforebygging.
Store okser	Usikkert	Registrere	Kartlegging

Aldersfordeling	Usikkert		Aldersanalyse av elg 1,5 år og eldre. (Slaktevekt > 75 kg)
Trafikdrept elg	1,0 stk pr år	Akseptabelt nivå	Videre føre sikringstiltak, informasjon.
Ytre påvirkning	Usikkert	Kartlegging	Positiv til kartlegging.
Ulvens påvirkning	Usikkert	Kunnskap	Samarbeid med SNO. Informasjon

VIRKEMIDLER FOR MÅLOPPNÅELSE

- Jakt er det viktigste virkemiddelet for å styre elgbestanden.
- Grunneiers jaktrett og forvaltningsrett benyttes for å oppfylle de kommunale målene for elgforvaltning.
- Valdernes lokalkunnskap og erfaring benyttes for å sikre lokalt engasjement og lokal tilpassing i den kommunale forvaltningen.
- For å øke både slaktevekter og kalveproduksjonen bør gjennomsnittsalderen i elgbestanden økes, samtidig som bestanden etter jakt i størst mulig grad består av sunne og store individer. Kuer og okser i høyproduktiv alder gir tidlig fødte kalver, større kalver, flere kalver og generelt dyr med bedre forutsetninger. For å øke alderen og kondisjonen i bestanden er et høyt uttak av kalv og små/svake dyr i eldre årsklasser en forutsetning.
- Avskytingen må legges opp på en slik måte at stammen har en hunn- og hanndyrfordeling på maksimalt 2,0 kuer per okse blant dyr eldre enn kalv, registrert via sett elg. Dette gjøres ved å tilstrebe et omtrentlig likt uttak mellom kjønnene, i alle alderskategorier. I praksis betyr det en høy andelsmessig avskyting av kalv og ungdyr, og lav avskyting av voksne okser.
- For å sikre at beitet ikke er marginalfaktor skal ikke elgbestanden økes før bestandsparameterne er betydelig bedret. Det innebærer at avskytingen må opprettholdes på et relativt høyt nivå, men på unge og små dyr.
- For å sikre et tilstrekkelig antall store okser i stammen, oppfordres valdene til å ha fokus på bevaring av store okser, samt følge opp kommunens henstilling til registrering. Store okser er et naturlig element i elgstammen, bidrar til en mer aktiv brunstperiode, gir en kvalitativt god elgstamme, høyere produksjon og gir en mer attraktiv jakt og naturopplevelse.
- Skiptvet kommune skal stimulere til lik forvaltningspraksis, slik at det sikres en helhetlig forvaltning over store arealer.

BESTANDSPLANBASERT FORVALTNING

KRAV TIL BESTANDSPLANOMRÅDET OG PLANEN.

Elgforvaltningen skal i utgangspunktet være bestandsplandrevet. Det vil si at tildelingen skal skje til bestandsplanområdene og det skal utarbeides flerårige avskytingsplaner.

For å bli godkjent som bestandsplanområde stilles det følgende krav til bestandsplanene:

1. Bestandsplanområdet eller valdet må disponere tellende areal minimum 20 ganger minstearealet for å få godkjent flerårig plan.
2. Bestandsplanen skal ha en varighet på to til fem år, hvor treårige planer er å foretrekke.
3. Bestandsplanen skal inneholde:
  - a. En vurdering av hvordan elgstammen i planområdet forholder seg til kommunal målsetting.
  - b. En vurdering av hvordan elgstammen har utviklet seg i den bakenforliggende planperioden.
  - c. En tydelig beskrivelse av hvilke tiltak som må gjennomføres for at elgstammen skal harmonere med kommunal målsetting – et mål for planen.
  - d. En realistisk årlig avskytingsplan som bidrar til å bringe/holde elgstammen i området så tett opp mot kommunal målsetting som mulig.
  - e. En årlig skriftlig evaluering av årets jakt opp mot de kommunale målene og målene i bestandsplanen.
  - f. Avskytingsplanen skal minimum inneholde alle disse følgende tre dyrekategorier hvert år, og årlig planlagt uttak av hver kategori skal presiseres i antall og prosentandel:
    - i. Kalv
    - ii. 1,5 år og eldre hanndyr
    - iii. 1,5 år og eldre hodyr.Avskytingsplanen kan dele opp i ytterligere kategorier, men andelen kalv i uttaket skal presiseres uansett.

NEDKLASSIFISERING AV DYR

Vald/bestandsplanområder henstilles til å etablere egne interne nedklassifiseringsrutiner, for å stimulere til at små og svake voksne dyr tas ut av bestanden.

VESENTLIGE AVVIK

Ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan målt i felte dyr, kan kommunen gå inn for å tildele dyr etter alder og kjønn, jfr. § 16 i forskrift om forvaltning av hjortevilt, slik at forutsetningene og intensjonene i planen blir oppfylt.

Miljødirektoratet antyder at en årlig overføring på inntil ti prosent av fellingstillatelsene normalt kan aksepteres av kommunen. Videre beskrives det at kommunen kun unntaksvis bør akseptere overføring av mer enn ti prosent. Dette prosentavviket avhenger imidlertid av hvor detaljert avskytingen er beskrevet i bestandsplanen. På bakgrunn av elgbestandens utvikling, behov for tilstrekkelig uttak og usikkerheten i jaktutøvelsen pga ulv gis bestandsplanområdene/valda anbefalte fleksibilitet til årlig overføring av ubenyttet kvote.

Skiptvet kommune anser vesentlig avvik som avvik over 10 prosent av årlig tildeling. Det betyr at inntil 10 % av ubenyttet kvote kan overføres til neste år, og at årlig tildeling kan overstiges med inntil 10 %. For små vald/bestandsplanområder vurderes og konkretiseres tillat prosentvise avvik ved godkjenning av bestandsplan.

Overskridelse av kvoten ved planperiodens slutt anses uansett som feilskyting og behandles i henhold til viltlovens § 48. Dyra, eller verdien av dem vil da bli inndratt til fordel for kommunens viltfond.

Det regnes aldri som avvik dersom det skytes kalv i stedet for voksent dyr og 1 ½ åring. Avskyting av yngre dyr enn det planen tilsier påvirker ikke neste års kvote.

For bestandsplanområder som ikke oppfyller kommunale målsettinger i uttaket, og som systematisk oppnår skjevt uttak mellom tildelte og felte dyr, ved at man for eksempel utnytter kalvekvote for lite, kan kommune trekke godkjenningen av bestandsplanen tilbake. Det samme gjelder ved skjev avskyting på kjønn. Det tas

løpende hensyn til tidligere års avskytinger. Vald skal da tildeles fellingstillatelser i samsvar med §18 tredje ledd.

Alle felte dyr skal belastes tildelt kvote med mindre slaktet er kontrollert og vurdert som uegnet som mat av kommunen eller Mattilsynet.

Bestandsplanområdene oppfordres til selv å disponere et visst antall fellingstillatelser som skal brukes til dyr som bestandsplanområdene ønsker å premiere jaktfeltene for å ta ut, interne nedklassingsregler, ved eventuelle feifelling eller ved behov for uttak av skadegjørende elg innenfor jakttiden.

VALD UTENFOR BESTANDSPLOMRÅDE

Vald som ikke er store nok til flerårig tildeling (areal under 20 ganger minstearealet) får tildelt kvote etter § 18 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, det vil si kalv, hanndyr 1,5 år og eldre samt hodyr 1,5 år og eldre.

Ved årlig tildelt kvote etter §18 tildeles dyr med følgende fordeling:

- Kalv: 80 %
- Hanndyr 1,5 år og eldre: 10 %
- Hunndyr 1,5 år og eldre: 10 %

For små vald oppfylles prosentfordelingen på tildelingen over flere år samlet.

Vald som oppnår skjevt uttak mellom tildelte og felte dyr, ved at man for eksempel utnytter kalvekvotene for lite, vil få økte kalvekvoter ved den videre tildelingen. Det tas løpende hensyn til tidligere års avskytinger. Kommunen kan fravike fordelingen, om det vurderes nødvendig.

REGISTRERINGSRUTINER

Registrering	Ansvar	Frist innsending til kommunen
Sett elg	Jaktfeltene/valdene	10.januar
Veid slaktevekt på alle felte dyr	Jaktfeltene/valdene	10.januar
Tanninnsamling	Jaktfeltene/valdene	10.januar
Sett okse	Jaktfeltene/valdene	10.januar
Elgbeitetakseringer	Kommune	Hvert 5 år.

Andre registreringer for å kartlegge elgstammens utvikling:

- Arbeide kontinuerlig for å øke kunnskap og innsikt i elgforvaltningen. Dette gjelder både for grunneiere og jegere.
- Gjennomføre tiltak for å redusere antall viltpåkjørslar i trafikken.

KONTROLLRUTINER

Skiptvet kommune kan gjennomføre kontroll av felt elg. Det kan foretas en tilfeldig utvelgelse av et antall jaktfelt hvert år. Tilfeldig utvelgelse kan gjøres på nytt hvert år, slik at jaktfelt kan trekkes ut flere år på rad.

JAKTTID

Skiptvet kommune henstiller valdene til å benytte jakttidens lengde til å ta ut de rette individene. Det er samtidig viktig å ikke forstyrre elgen mer enn nødvendig, slik at jaktfeltene bør vurdere å benytte andre jaktformer enn tradisjonelt for å ta ut rette individ på en mindre forstyrrende måte.

SAMARBEID

- Kommunen ønsker å stimulere til større bestandsplanområder, som i hovedsak bør avdeles av naturlige skiller og barrierer.
- Det tilstrebes også et størst mulig samarbeid mellom bestandsplanområdene i kommunen.
- De jaktområder som har grense til nabokommuner bør holde kontakt med tilstøtende jaktområder i disse kommunene.
- Skiptvet kommune skal samarbeide med nabokommunene om den kommunale elgforvaltningen.

MÅL FOR FORVALTNING AV RÅDYR**STATUS**

Rådyrbestanden er generelt stor i kommunen. Det felles omtrentlig 165 rådyr i Skiptvet årlig. Det kjøres i hjel 10-20 rådyr i biltrafikken hvert år.

Minsteareal for rådyr vurderes løpende. Det er i 2021, 2022 og 2023 gjort vedtak om fravikelse av minstearealet for å redusere bestanden. Antall felte dyr har økt noe, men fellingsprosent i forhold til tildelte dyr har gått ned.

OVERORDNETE MÅL FOR RÅDYRFORVALTNINGEN

- Skiptvet kommune har mål om å redusere antall rådyrpåkjørsler.
- Skiptvet kommune ønsker en høy avskyting av rådyr.
- Skiptvet kommune skal jobbe for en mer smidig og enkel innrapportering av fellingsresultatet

KONKRETE MÅL FOR RÅDYRFORVALTNINGEN

	Gjennomsnitt 2019–2023	Kortsiktige mål	Virkemiddel
Større forvaltningsområder	Ca 50 rådyrvald	Større vald	Stimulere til samarbeid. Sammenslåing. Kvotefri jakt
Øke avskytingen	Ca 165	Økt fellingsprosent	Redusert minsteareal
Trafikkdrepte rådyr	10-20 pr år	Reduksjon	Sikringstiltak. Informasjon. Redusert minsteareal
Fellingsrapporter		Redusere tidsbruk for rapportering	Stimulere til innsending. Finne nye rutiner.

GRUNNEIERBASERT FORVALTNING

Skiptvet kommune ønsker å stimulere grunneierne til å opprette større rådyrvald og områder for kvotefri jakt for å forvalte rådyr på en mer helhetlig måte, både som jaktobjekt, kjøttressurs og rekreasjon.

Rådyrvald som disponerer et tellende areal på minimum **20 ganger minstearealet (8 000dekar)** kan etter søknad tildeles fellingstillatelse for rådyr som kvotefri jakt. Før kvotefri jakt på rådyr tildeles krever kommunen at jaktrettshaver utarbeider en plan med følgende innhold:

- Konkrete mål for utviklingen av rådyrbestanden.
- Dokumentert grunneierliste med oversikt over gårds- og bruksnumre og tellende areal.
- Oversikt over tellende areal og valdets avgrensning på kart
- Navn og adresse for valdansvarlig

For rådyrvald som ikke disponerer tilstrekkelig areal til å ha bestandsplan tildeler kommunen fellingstillatelse for rådyr til godkjente rådyrvald årlig. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet, og dyrene gis som frie dyr.

MÅL FOR FORVALTNING AV HJORT

STATUS

Størrelsen på bestanden er usikker, men basert på tilbakemeldinger om observasjoner antas den å være svakt økende.

Det er ikke åpnet for jakt på hjort i Skiptvet, men det felles ca 40 hjort årlig i Indre Østfold kommune.

OVERORDNETE MÅL FOR HJORTEFORVALTNINGEN

- Skiptvet kommune skal ha en bærekraftig men lav hjortebestand. Hjort er en art som naturlig vil utbre seg i Skiptvet, og det skal derfor innenfor rammene i Naturmangfoldloven legges til rette for å kunne høste av bestanden når best tilgjengelig kunnskap tilsier at arten produserer et høstningsverdig overskudd. Kunnskapen tilsier at hjorten produserer et høstningsverdig overskudd i Skiptvet kommune, men det er store lokale forskjeller på tettheten.
- Det åpnes for jakt på hjort i hele Skiptvet kommune
- Hjort er en art som kan gjøre betydelig skade på skog, i form av toppskuddbeite på gran og barkgnag i h.kl. 3 gran. Disse skadene kan være svært lokale og utgjøre betydelig skade for de grunneierne som har hjort samlet på sine områder. Dette fordi arten flokker seg i betydelig større grad enn de andre hjorteviltartene, og opptrer derfor flekkvis. Hjortebestanden skal være i minst mulig konflikt med landbruk (herunder jord- og skogbruk), trafikk og andre interesser.

KONKRETE MÅL FOR HJORTEFORVALTNINGEN

	Gjennomsnitt –2023	Kortsiktige mål	Virkemiddel
Kunnskap		Bedre oversikt over bestanden	Registrere. Informasjon. Evt. hjortemerking
Forvaltning i tråd med Naturmangfoldloven		Opprettholde høstningsverdig overskudd	Åpne for jakt. Differensiert minsteareal. Kvotefordeling basert på kunnskap.
Større forvaltningsområder		Større vald	Stimulere til samarbeid og sammenslåing
Konflikt med landbruk		Minimalisere	Stimulerer til større vald. Informasjon om tiltak
Trafikdrepte hjort		Minimalisere	Sikringstiltak. Informasjon

VIRKEMIDDEL FOR Å OPPNÅ MÅLSETTING

Jaktfelt som ikke deltar i bestandsplanområder (minimum 20 ganger minstearealet) får tildelt kvote etter §18 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt, det vil si kalv, spissbukk, hunndyr 1,5 år og eldre og hanndyr 1,5 år og eldre.

Ved årlig tildelt kvote tildeles dyr med følgende fordeling:

- Kalv: 50 %
- Spissbukk: 20%
- Hunndyr 1,5 år og eldre: 20 %
- Hanndyr 1,5 år og eldre: 10 %

Det er viktig at jegere fortsatt fører SETT HJORT-skjema og eventuelt slaktevektskjema for å øke kunnskapen om bestanden. Det bør opprettes samarbeidskanaler som tar sikte på å gjennomføre tiltak som bidrar til å hindre skader på innmark/fôr og skog.

TELLENDE AREAL FOR ELG, RÅDYR OG HJORT

GRUNNLAG FOR TELLENDE AREAL

- Elg og hjort: utmark (skog, myr og uproduktiv skogsmark).
- Rådyr: Utmark (skog, myr, uproduktiv skogsmark) og innmark (både dyrket mark, eng og beite)
- Grense til vann går i vannkanten på normalvannstands nivå. Det er arealtallene i basen til Nibio (gardskart.nibio.no) som legges til grunn for arealberegning.

MINSTEAREAL

Skiptvet kommune er det ved lokal forskrift av 19.09.2017 vedtatt følgende minsteareal:

- Elg
  - Hele Skiptvet: 2 000 dekar.
- Rådyr
  - Hele Skiptvet: 400 dekar.

For hjort, forslag (ikke forskriftsfestet i Skiptvet)

- Hjort
  - Hele Skiptvet: 10 000 dekar.

Forslaget om 10 000 daa for hjort er basert på at det i Indre Østfold kommune, vest for Glomma, sør for E18 er minstearealet 7 000 daa. Forslaget innebærer at det åpnes for jakt på hjort i inneværende periode med første mulighet fra 2025.

I henhold til §9 i forskrift om forvaltning av hjortevilt kan kommunen ved tildeling av fellingsretter fravike minstearealet ved jakt på elg, rådyr og hjort med inntil 50 %. Vedtaket må begrunnes i ulikheter i viltartenes levekår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, eller den skaden den påfører andre næringer, eller andre ekstraordinære forhold. Vedtaket er et enkeltvedtak, og kan påklages.

FELLING AV SKADEGJØRENDE HJORTEVILT

I særskilte tilfeller, der øvrige virkemidler er forsøkt uten hell, eller der akutte situasjoner oppstår, kan kommunen vurdere skadefelling, jf. Naturmangfoldloven § 18 fjerde ledd, eller uttak av eget tiltak, jf. delegering etter Naturmangfoldloven § 18 tredje ledd første punktum.

Skiptvet kommune har en høy terskel for å innvilge skadefelling av elg, hjort og rådyr, slik som beskrevet i Naturmangfoldlovens §18.

For at skadefelling av skal innvilges må følgende kriterier være oppfylt:

- Bestanden av aktuell art er forsøkt redusert gjennom ordinær jakt.
  - 50 % dispensasjon fra minsteareal.
  - Jaktfeltet i aktuelle vald feller tildelt kvote.
  - Jakten rettes mot skadelidende areal og nærområde.
- Det skal være gjennomført omfattende skadeforebyggende tiltak
  - Utført skremselstiltak må være beskrevet, av vesentlig omfang, dokumentert og vurdert til å ikke ha tilstrekkelig effekt.
- Søknaden skal inneholde
  - Hvilken art gjør skade?
  - Hvor mange dyr er årsak til skade?
  - Hvilke perioder gjør dyret eller dyrene skade?
  - Hva er det gjort skade på og i hvilket omfang?
  - Hvilke tiltak er eventuelt utprøvd for å redusere eller forhindre omfanget av skade, og kostanden av tiltakene?
  - Er eiendommen organisert i jaktvald for arten som gjør skade?
  - Har eiendommen vært plaget med hjorteviltskader tidligere år?
  - Er det søkt skadefelling tidligere år?
  - Effekter av eventuell tidligere skadefelling - har det ført til skadereduksjon og hvor lenge har dette vart?

KASSERING AV DYR

Felt hjortevilt som ikke er egnet som menneskemat kan kasseres. Kassering kan kun gjøres av veterinær eller av den som kommunen måtte bestemme. Det er i slike tilfeller viktig å kunne framvise de nødvendige vitale organer (hjerte, lunger, lever, nyrer og milt) ved forespørsel. Dyr som skal vurderes kassert kan fremvises på slakteplass så lenge vitale organer og hodet kan fremvises samtidig. Ved kassering tas ikke dyret på kvoten, men tilfaller det kommunale viltfondet.

ETTERSØK

ETTERSØK I KOMMUNAL REGI

Innen eget valds grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet. Ved pliktig ettersøk som etter første dag er uten resultat eller foregår på annen grunn, skal jeger eller jaktlag underrette jaktrettshaver og kommunen ved viltforvalter. Hvis kommunen overtar jakt-ettersøk kan det aktuelle jaktlaget benyttes som postmannskap eller kjentmann om kommunen finner dette hensiktsmessig. Ettersøk i kommunal regi utføres av kommunens fallviltpersonell.

KUNSTIG LYS PÅ ETTERSØK

Kunstig lys kan benyttes under ettersøk på skadet hjortevilt. Før kunstig lys benyttes på ettersøk etter hjortevilt skal jegeren varsle kommune, jaktrettshaver og politi, og jegeren har bevisbyrden for at påskytingen var lovlig. Sjekkliste:

- Melde fra til jaktrettshaver.
- Melde fra til kommune:
  - Ringe viltansvarlig på tlf 952 71 611.
  - Evt Send epost til post@skiptvet.kommune.no.
  - Opplyse om art, jegers navn, sted, jaktrettshaver og tidspunkt for oppstart.
  - Melde utfallet så fort ettersøk er gjennomført.
- Melde fra til Politiet:
  - Ringe [02800](tel:02800) og opplyse om viltart, jegers navn, sted, jaktrettshaver og tidspunkt for oppstart.

VEDLEGG: FRISTER:

- 15. januar:
  - Fremme forslag om endring i minstearealet.
- 15. mars:
  - Frist for kommunen å fastsette minstearealet.
- 1. april:
  - Kommunens frist for å trekke tilbake valdgodkjenning
  - Kommunens frist for å trekke tilbake godkjenning av bestandsplan og bestandsplanområde
  - Kommunens frist for tilbaketrekking av kvotefri jakt på rådyr
  - Rettighetshavers frist for å trekke eiendommen ut av godkjent eller omsøkt vald eller trekke et vald ut av godkjent bestandsplanområde
- 1. Mai:
  - Frist for kommunen å rapportere fallvilt til SSB via Hjorteviltregisteret.
  - Rettighetshavers frist for å søke godkjenning av vald eller bestandsplanområde.
  - Rettighetshavers frist for å melde endringer i valdet eller i bestandsplanområde til kommunen.
  - Rettighetshavers frist for å søke om godkjenning eller endringer av bestandsplan.
  - Rettighetshavers frist for å søke om kvotefri jakt på rådyr.
- 10. Mai:
  - Frist for kommunen å søke tilskudd for uttak av prøver fra fallvilt (CWD)
- 15. Juni:
  - Kommunes frist for å godkjenne vald, bestandsplanområde, bestandsplan for elg eller hjort og kvotefri jakt på rådyr.
  - Frist for utsending av fellingstillatelser av elg, hjort og rådyr.
- Rapportering: For elg, hjort og rådyr skal valdansvarlig representant rapportere årlig fellingsresultat til kommunen innen 14 dager etter endt jakt. Kommunen skal innen 30 dager etter endt jakttid rapportere dette til Statistisk Sentralbyrå gjennom Hjorteviltregisteret.
- Kommunen kan også etter søknad gi dispensasjon fra noen tidsfrister og det samme gjelder Miljødirektoratet.